

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR.....	33

BİRİNCİ BÖLÜM

GÖREV

I- YARGI YETKİSİNİ KULLANAN MAKAMLAR	35
A) GENEL OLARAK.....	35
B) TÜRK YARGI SİSTEMİNİN BÖLÜMLERİ	36
1- Anayasa Yargısı.....	36
2- Adli Yargı.....	37
3- İdari Yargı.....	39
II- GENEL OLARAK GÖREV KAVRAMI	40
III- İDARİ YARGININ GÖREV ALANI	41
A) DANIŞTAY'IN GÖREVLERİ.....	42
1- İlk Derece Mahkemesi Olarak Danıştay'ın Görevleri.....	42
a) Cumhurbaşkanı Kararlarına Karşı Açılacak İptal ve Tam Yargı Davaları	42
b) Cumhurbaşkanınca Çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri Dışındaki Düzenleyici İşlemlere İlişkin İptal ve Tam Yargı Davaları	44
c) Bakanlıklar İle Kamu Kuruluşları veya Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarınınca Çıkarılan ve Ülke Çapında Uygulanacak Düzenleyici İşlemlere Karşı Açılacak İptal ve Tam Yargı Davaları	45
d) Danıştay İdari Dairesince veya İdari İşler Kurulunca Verilen Kararlar Üzerine Uygulanan Eylem ve İşlemlere Karşı Açılacak İptal ve Tam Yargı Davaları	46
e) Birden Çok İdare veya Vergi Mahkemesinin Yetki Alanına Giren İşlere Karşı Açılacak İptal ve Tam Yargı Davaları.....	47
f) Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu Kararları İle Bu Kurulun Görev Alanı İle İlgili Danıştay Başkanlığı İşlemlerine Karşı Açılacak İptal ve Tam Yargı Davaları	48

g) Tahkim Yolu Öngörülme-yen Kamu Hizmetleri İle İlgili İmtiyaz Şartlaşma ve Sözleşmelerinden Doğan İdari Davalar	48
h) Özel Kanunlarda Belirtilen ve Danıştay'ın İlk Derece Mahkemesi Olarak Görevli Olduğu Uyuşmazlıklar.....	49
2- Danıştay'ın Belediyeler ile İl Özel İdarelerinin Seçimle Gelen Organlarının Organlık Sıfatlarını Kaybetmeleri Hakkındaki İstemleri İncelemek ve Karara Bağlamak Görevi.....	49
3- Temyiz Mercii Olarak Danıştay'ın Görevi	50
B) BÖLGE İDARE MAHKEMELERİNİN GÖREVLERİ.....	52
1- İstinaf Başvurularını İnceleyip Karara Bağlamak	54
2- Yargı Çevresindeki İdare ve Vergi Mahkemeleri Arasında Çıkan Görev ve Yetki Uyuşmazlıklarını Kesin Karara Bağlamak	54
3- Diğer Kanunlarla Verilen Görevleri Yerine Getirmek	55
C) İDARE MAHKEMELERİNİN GÖREVLERİ	55
1- İptal Davaları	56
2- Tam Yargı Davaları	60
a) Genel Olarak.....	60
b) İdari Sorumluluk.....	61
aa) Hukuki Dayanağı.....	61
bb) Şartları	61
cc) Sorumluluk Sebepleri.....	63
aaa) Hizmet Kusuru.....	64
bbb) Kusursuz Sorumluluk.....	66
3- İdari Sözleşmelerden Dolayı Taraflar Arasında Çıkan Uyuşmazlıklara İlişkin Davalar	68
a) Özel Hukuk Sözleşmeleri	69
b) İdari Sözleşmeler.....	70
aa) Tanımı.....	70
bb) İdari Sözleşmeleri İdari Yargının Görev Alanına Tabi Kılan Kriterler.....	70
cc) İdari Sözleşmelerden Kaynaklanan Dava Türleri	72
4- Diğer Kanunlarla Verilen İşler.....	72
5- Özel Kanunlarla Danıştay'ın Görevli Olduğu Belirtilen ve İdari Yargılama Usulü Kanunu ile İdare Mahkemelerinin Görevli Kılınmış Olduğu Davalar	72
D) VERGİ MAHKEMELERİNİN GÖREVLERİ.....	73
IV- ADLİ YARGININ GÖREV ALANI.....	74
A) ADLİ YARGININ GÖREV ALANINA GİREN UYUŞMAZLIKLAR.....	74

1- İdarenin Özel Hukuk Sözleşmelerinden Doğan Davalar	74
2- Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Özel Hukuka Tabi Faaliyetlerinden Doğan Uyuşmazlıklar	75
3- Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Aleyhine Açılan Tazminat Davaları	75
4- Devlet Memurunun Kişisel Kusuruyla Hazineye Verdiği Zararın Tazmini İstemiyle Açılan Tazminat Davaları	76
5- İdarenin Özel Kişilere veya Kamu Görevlilerine Karşı Açtığı Davalar	76
6- İdareye Ait Taşıtların Yaptığı Kazalar Nedeniyle Doğan Zararların Tazmini İstemli Davalar.....	77
7- İdarenin Haksız Fiil - Fiili Yol Etkinliklerinden Doğan Davalar.....	77
8- Sebepsiz Zenginleşmeden Doğan Tazminat Davaları	78
9- Adli Yargı Kararlarının Yerine Getirilmemesi İle İlgili Tazminat Davaları	79
10- Medeni Kanun Uyarınca Adli Yargının Görevli Olduğu Davalar.....	79
a) Kişisel Durum Sicilinin (Nüfus Kütüklerinin) Düzeltilmesine İlişkin Davalar	79
b) Vasi, Kayyım, Yasal Danışman ve Vesayet Dairelerinin Kusurundan Doğan Zararların Tazmini İstemiyle Açılacak Davalar.....	80
c) Tapu Sicili İle İlgili Davalar	80
11- Kamulaştırma Kanununun Uygulanmasından Doğan Bir Kısım Davalar	80
12- İş Kanununun Uygulanmasından Doğan Uyuşmazlıklar	81
13- Orman Kanununun Uygulanmasından Doğan Davalar	82
14- Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundan Kaynaklanan Davalar	82
15- İcra - İflas Memurlarının Kusurlarından Doğan Zararların Tazmini İstemli Davalar	82
16- Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanundan Doğan Bazı Davalar	83
17- Kaçakçılıkla Mücadelede Kanunundan Doğan Bazı Uyuşmazlıklar	83
18- Devlet İhale Kanununun Uygulanmasından Doğan Bazı Uyuşmazlıklar	83
19- Futbol Federasyonu Tarafından Tesis Edilen İşlemlerden Doğan Uyuşmazlıklara İlişkin Davalar.....	84
20- Kabahatler Kanunu Uyarınca Verilecek Cezalara Karşı Yapılacak İtirazlar	84
a) Görevli Mahkeme	84

b)	5326 sayılı Kanunda Düzenlenen Kabahat Türleri	86
aa)	Emre Aykırı Davranış	86
bb)	Dilencilik	86
cc)	Sarhoşluk	86
dd)	Gürültü	86
ee)	Rahatsız Etme	86
ff)	İşgal	86
gg)	Tütün Mamullerinin Tüketilmesi	87
hh)	Kimliği Bildirmeme	87
ıı)	Çevreyi Kirletme	87
ii)	Afiş Asma	87
jj)	Silah Taşıma	88
kk)	Asılsız İhbar	88
21-	Diğer Kanunlarda Düzenlenen İdari Para Cezalarına Karşı Yapılacak İtirazlar	88
a)	Görevli Mahkeme	88
b)	İdari Yaptırımların Düzenlendiği Diğer Kanunlar	90
V-	İDARİ VE ADLİ YARGI MERCİLERİ ARASINDA ÇIKACAK GÖREV UYUŞMAZLIKLARININ ÇÖZÜMLENMESİ	95
A)	UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ	95
B)	GÖREV UYUŞMAZLIĞI	96
1-	Olumlu Görev Uyuşmazlığı	96
a)	Olumlu Görev Uyuşmazlığı (Md. 17)	96
aa)	Şartları	96
bb)	Usulü	97
b)	Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarma (Md. 10)	98
aa)	Şartları	98
bb)	Usulü	98
2-	Olumsuz Görev Uyuşmazlığı	100
a)	Şartları	100
b)	Usulü	100
3-	Yargı Mercilerince Görevli Yargı Yerinin Belirlenmesi Amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurulması	101
a)	Şartları	101
b)	Usulü	101

İKİNCİ BÖLÜM

YETKİ

I-	YETKİ KAVRAMI VE İDARİ YARGIDA YETKİ SORUNU.....	103
II-	İDARİ DAVALARDA GENEL YETKİ KURALI	105
III-	İDARİ DAVALARDA ÖZEL YETKİ KURALLARI	106
A)	KAMU GÖREVLİLERİ İLE İLGİLİ DAVALARDA YETKİ	106
1-	Atama ve Nakillerle İlgili İşlemlerden Kaynaklanan Davalarda Yetkili Mahkeme.....	107
2-	Göreve Son Verme, Emekli Edilme veya Görevden Uzaklaştırılma İşlemlerinden Kaynaklanan Davalarda Yetkili Mahkeme.....	108
3-	Kamu Görevlileri İle İlgili Diğer Davalarda Yetkili Mahkeme	109
4-	Hakim ve Savcılar Tarafından Mali, Sosyal ve Özlük Haklarına İlişkin Olarak Açılacak Davalarda Yetkili Mahkeme	110
B)	TAŞINMAZ MALLARA İLİŞKİN DAVALARDA YETKİ.....	110
1-	Taşınmaz Mallarla İlgili Mevzuatın Uygulanması veya Bunlara Bağlı Her Türlü Haklara İlişkin İdari Davalar	111
2-	Kamu Mallarına İlişkin İdari Davalar	111
C)	MAHALLİ İDARELERİ İLGİLENDİREN MEVZUATIN UYGULANMASINA İLİŞKİN DAVALARDA YETKİ	111
D)	SINIR UYUŞMAZLIKLARINDA YETKİ	112
E)	TAŞINIR MALLARA İLİŞKİN DAVALARDA YETKİ	112
F)	TAM YARGI (TAZMİNAT) DAVALARINDA YETKİ	113
1-	İdari İşlemlerden Kaynaklanan Tam Yargı Davalarında Yetki.....	113
2-	Zararın Bayındırlık ve Ulaştırma Gibi Bir Hizmetten Doğması Sonucu Açılan Tam Yargı Davalarında Yetki	114
3-	İdari Eylemlerden Kaynaklanan Tam Yargı Davaları.....	114
4-	Diğer Hallerde Yetki	114
G)	VERGİ UYUŞMAZLIKLARINDA YETKİ	114
1-	Tarh, Tahakkuk ve Ceza Kesme İşlemlerini Konu Alan İdari Davalarda Yetki	115
2-	Gümrük Vergilerinde ve Vergi Hatalarında Yetki.....	116
3-	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanundan Doğan Uyuşmazlıklar Sonucu Açılan Davalarda Yetki	116
4-	Diğer Uyuşmazlıklarda Yetki	116

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
DAVACI (EHLİYET)

I- GENEL OLARAK	117
II- EHLİYET.....	118
A) TARAF EHLİYETİ	118
1- Gerçek Kişilerin Taraf Ehliyeti	119
2- Tüzel Kişilerin Taraf Ehliyeti.....	119
B) DAVA EHLİYETİ.....	120
1- Gerçek Kişilerin Dava Ehliyeti.....	120
a) Tam Dava Ehliyetine Sahip Gerçek Kişiler	120
b) Sınırlı Dava Ehliyetine Sahip Gerçek Kişiler	121
c) Dava Ehliyetine Sahip Olmayan Gerçek Kişiler	121
2- Tüzel Kişilerin Dava Ehliyeti	121
a) Özel Hukuk Tüzel Kişileri	121
aa) Vakıflar	122
aaa) 5737 sayılı Vakıflar Kanunu Hükümlerine Göre Vakıfların Dava Ehliyeti	122
bbb) 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu Hükümlerine Göre Vakıfların Dava Ehliyeti	123
bb) Dernekler	124
cc) Sendikalar	124
aaa) Sendikalar ve İşveren Sendikaları	124
bbb) Kamu Görevlileri Sendikaları	125
dd) Ticaret Şirketleri	126
aaa) Kollektif Şirketler.....	126
bbb) Komandit Şirketler	126
ccc) Anonim Şirketler.....	127
ddd) Limited Şirketler	127
eee) Kooperatif Şirketleri	128
b) Kamu Hukuku Tüzel Kişileri	128
c) Tüzel Kişiliğine Sahip Olmayan Kamu Kuruluşları İle Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları	129
C) SÜBJEKTİF EHLİYET	129
1- Genel Olarak.....	129
2- İptal Davalarında Menfaat İhlali.....	130
a) Menfaat İhlali Kavramının Anlamı	130

b)	Menfaat İhlali Kavramının Unsurları.....	131
aa)	Menfaatin Meşru Olması	131
bb)	Menfaatin Kişisel Olması	131
cc)	Menfaatin Güncel Olması	132
3-	Tam Yargı Davalarında Hak İhlali.....	132
a)	İdari Eylem Sonucu Ölüm Meydana Gelmesi Halinde Açılacak Tam Yargı Davası	133
b)	İdari Eylem Sonucu Bedeni Zarar Meydana Gelmesi Halinde Açılacak Tam Yargı Davası	133
c)	İdari Eylem veya İşlem Sonucu Kişinin Manevi Değerlerinin Zarara Uğratılması Halinde Açılacak Tam Yargı Davası	133
d)	İdari İşlem Sonucu Zarara Uğranılması Halinde Açılacak Tam Yargı Davası	133
e)	İdari Sözleşmelerden Dolayı Açılacak Tam Yargı Davası	133
f)	Mahkeme Kararlarının Yerine Getirilmemesi Sonucu Uğranılan Zararların Tazmini İstemli Davalar	134
III-	DAVA DİLEKÇESİNDEKİ DAVACI BÖLÜMÜNE İLİŞKİN ÖRNEKLER	134
A)	GERÇEK KİŞİ DAVACI	134
1-	Davacı Gerçek Kişi Taraf ve Dava Ehliyetine Sahipse	134
2-	Davacı Gerçek Kişi Kendisini Vekil Vasıtasıyla (Avukatla) Temsil Ettiriyorsa	134
3-	Davacı Gerçek Kişi Reşit Değilse	134
4-	Davacı Gerçek Kişi Vesayet Altında İse	134
B)	TÜZEL KİŞİ DAVACI.....	135
1-	Özel Hukuk Tüzel Kişileri	135
a)	Vakıflar	135
aa)	Mazbut Vakıflar	135
bb)	Mülhak Vakıflar	135
cc)	Cemaat ve Esnaf Vakıfları	135
dd)	4.10.1926 Tarihinde Sonra Kurulan Vakıflar.....	135
b)	Dernekler.....	135
c)	Sendikalar.....	135
d)	Ticari Şirketler	136
aa)	Kollektif Şirket	136
bb)	Komandit Şirket	136
cc)	Anonim Şirket	136
dd)	Limited Şirket.....	136
2-	Kamu Hukuku Tüzel Kişileri - Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları	136

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ADRES

I- DAVA DİLEKÇESİNDE ADRES YAZILMA ZORUNLULUĞU	137
II- ADRES YAZILMAMASI VEYA DEĞİŞEN ADRESİN BİLDİRİLMEMESİNİN SONUÇLARI	138
A) ADRES YAZILMAMASI	138
B) ADRES DEĞİŞİKLİĞİNİN BİLDİRİLMEMESİ	139

BEŞİNCİ BÖLÜM

DAVALI (HUSUMET)

I- DAVA DİLEKÇESİNDE DAVALI İDARENİN GÖSTERİLMESİ ZORUNLULUĞU VE SONUÇLARI	141
II- İDARİ YARGIDA DAVALI OLABİLECEK BİRİMLER	142
A) KAMU HİZMETİ KAVRAMI.....	142
B) KAMU TÜZEL KİŞİLERİ (DAVALI OLABİLECEK KAMU KURUM VE KURULUŞLARI).....	144
1- Genel Olarak.....	144
2- Kamu Tüzel Kişileri.....	145
a) Devlet	145
b) Diğer Kamu Tüzel Kişileri	146
aa) Yer Yönünden Diğer Kamu Tüzel Kişileri (Mahalli İdareler)	146
bb) Hizmet Yönünden Yerinden Yönetim Kuruluşları (Kamu Kurumları)	148
aaa) Faaliyet Alanları Açısından	149
bbb) Yönetim Biçimleri Açısından	149
ccc) Faaliyet Konuları Açısından.....	150
aaaa) İdari Kamu Kurumları	150
bbbb) İktisadi Kamu Kurumları	150
cccc) Sosyal Kamu Kurumları	150
dddd) Bilimsel, Teknik ve Kültürel Kamu Kurumları	150
eeee) Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları.....	151
C) BAĞIMSIZ İDARİ KURUMLAR (BAĞIMSIZ İDARİ OTORİTELER)	151
1- Genel Olarak.....	151
2- Türkiye'de Bağımsız İdari Kurumlar	152

III- DAVA TÜRLERİNE GÖRE DAVALI OLABİLECEK İDARELER	153
A) İPTAL DAVALARI	153
1- Merkezi İdare	153
a) Merkez Teşkilatı	153
aa) Cumhurbaşkanlığı İşlemleri	153
bb) Bakanlık İşlemleri	153
cc) Tüzel Kişiliği Bulunan Genel Müdürlük İşlemleri	154
b) Taşra Teşkilatı	154
aa) Valilik İşlemleri	154
bb) Kaymakamlık İşlemleri	154
2- Mahalli İdareler	154
a) İl Özel İdaresi	154
b) Belediyeler	154
c) Köy İdaresi	155
3- Hizmet Yönünden Yerinden Yönetim Kuruluşları	155
a) Kamu İktisadi Teşebbüsleri	155
b) Sosyal Kamu Kurumları	155
c) Bilimsel, Teknik ve Kültürel Kamu Kurumları	156
d) Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları ve Üst Kuruluşları	156
e) Bağımsız İdari Kurumlar	157
B) TAM YARGI DAVALARI	157
1- İdari İşlemden Kaynaklanan Tam Yargı Davaları	157
2- İdari Eylemden Kaynaklanan Tam Yargı Davaları	158
C) VERGİ DAVALARI	158
D) İDARİ SÖZLEŞMELERDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN DAVALAR	158

ALTINCI BÖLÜM

DAVANIN KONUSU

I- GENEL OLARAK	159
II- DAVA TÜRLERİNE GÖRE DAVANIN KONUSU	160
A) İPTAL DAVALARI	160
1- Genel Olarak İptal Davaları	160
2- İdari İşlem Kavramı ve Unsurları	160
a) İdare Tarafından Tesis Olunması	160

b)	Kamu Hizmetinin İfası Amacıyla Tesis Olunması	160
c)	Kamu Gücü Ayrıcalıkları Kullanılarak Tesis Olunması	161
d)	Tek Yanlı Olarak Tesis Olunması	161
e)	Kesin ve İcrai Nitelik Taşınması	161
3-	İptal Davasına Konu Olamayacak İşlemler	161
a)	Kesin ve İcrai Nitelik Taşımayan İşlemler	161
b)	Yargı Denetimine Kapalı Olan İşlemler	162
c)	Yok Hükmünde Olan İşlemler	162
d)	İdari Yargının Görev Alanına Girmeyen İdari İşlemler.....	162
e)	Kesin Hükme Bağlanan İdari İşlemler	163
4-	İptal Davasına Konu Olabilecek İdari İşlemlere İlişkin Davanın Konusu Bölümü Örnekleri	163
a)	Birel İşlemler	163
aa)	Atama İşleminin İptali	163
bb)	Göreve Son Verme İşleminin İptali.....	163
cc)	Geçici İnşaat Ruhsatı Verilmemesi İşlemi.....	163
dd)	Silah Ruhsatı Verilmemesi İşleminin İptali	163
ee)	Gazete Basım Yerinin Mühürlenmesi İşleminin İptali.....	163
ff)	Belediye Tarafından İşyerleri Açılış Kapanış Saatinin Belirlenmesi İşleminin İptali.....	164
gg)	İşletme ve Kullanım İzni Verilmemesi İşleminin İptali.....	164
b)	Düzenleyici - Genel İşlemler	164
aa)	Cumhurbaşkanlığı Kararının İptali.....	164
bb)	Genelge İptali.....	164
cc)	Yönetmelik İptali.....	164
B)	TAM YARGI DAVALARI	165
1-	Genel Olarak Tam Yargı (Tazminat) Davalarının Nitelikleri	165
2-	İdari Eylem Kavramı.....	165
3-	İdarenin Sorumluluğunun Dayanağı	166
4-	Tam Yargı Davalarının Çeşitleri	166
a)	Tazminat Davaları.....	166
b)	İstirdat Davaları	167
c)	İdari Sözleşmelerden Doğan Davalar.....	167
d)	Vergi Davaları	167
5-	Tam Yargı Davasının Konusu	167
6-	Tam Yargı Dava Dilekçesinde Davanın Konusu Bölümüne İlişkin Örnekler.....	168

a) İdari İşlemden Kaynaklanan Tam Yargı Davaları	168
b) İdari Eylemden Kaynaklanan Tam Yargı Davaları	168
C) VERGİ DAVALARI.....	169

YEDİNCİ BÖLÜM

TEBLİĞ TARİHİ (DAVA AÇMA SÜRESİ)

I- DAVA DİLEKÇESİNDE TEBLİĞ TARİHİNİN BULUNMASI ZORUNLULUĞU.....	171
A) GENEL OLARAK.....	171
B) İPTAL DAVALARINDA	172
1- İdari Uyuşmazlıklarda	173
2- Vergi Uyuşmazlıklarında	173
3- Düzenleyici İşlemlerin İptali İstemli Davalarda.....	174
4- İlan Yoluyla Yapılan Bildirimlerde Tebliğ Tarihi.....	174
C) TAM YARGI DAVALARINDA.....	174
1- İdari İşlemden Kaynaklanan Tam Yargı Davaları	174
2- İdari Eylemden Kaynaklanan Tam Yargı Davaları	175
II- İDARİ YARGIDA DAVA AÇMA SÜRESİ.....	175
A) GENEL OLARAK.....	175
B) İPTAL DAVALARINDA DAVA AÇMA SÜRESİ	178
1- Dava Açma Süresinin Başlangıcı	178
a) İdari Uyuşmazlıklarda	178
b) Vergi Uyuşmazlıklarında	179
c) İdarenin Dava Açacağı Konularda	179
d) Düzenleyici İşlemlerin İptali İstemli Davalarda.....	179
e) İlan Yoluyla Yapılan Bildirimlerde Dava Açma Süresi.....	180
2- Doğrudan İptal Davası Açılması Halinde Dava Açma Süresi.....	181
3- Üst Makamlara Müracaatı Müteakip İptal Davası Açılması Halinde Dava Açma Süresi	181
4- İşlem Tesisi İçin İlgililerce İdareye Başvuru Halinde Dava Açma Süresi.....	182
a) İdarenin Suskun Kalması.....	183
b) İdarenin Zımni Ret Süresi Geçtikten Sonra Yanıt Vermesi.....	183
c) İdarenin Kesin Yanıt Vermesi.....	184
d) İdarece Kesin Yanıt Verilmemesi	184
C) TAM YARGI DAVALARINDA DAVA AÇMA SÜRESİ	184
1- İdari İşlemden Kaynaklanan Tam Yargı Davaları.....	184

a)	Genel Olarak İdari İşlemin Yol Açtığı Zararlar Sorunu	184
b)	İşlemden Doğan Tam Yargı Davalarında Dava Açma Süresi	186
aa)	İdari İşlemlere Karşı Doğrudan Tam Yargı Davası Açılması	186
bb)	İdari İşlemin Uygulanmasından Doğan Zararlara Karşı Doğrudan Tam Yargı Davası Açılması	187
cc)	İptal ve Tam Yargı Davalarının Birlikte Açılması	188
dd)	İdari İşleme Karşı Önce İptal Davası Sonra Tam Yargı Davası Açılması	188
2-	İdari Eylemden Kaynaklanan Tam Yargı Davaları	190
a)	Ön Karar Müessesesi ve Dava Açma Süresi	190
aa)	İdareye Başvuru ve Ön Karar Alma Zorunluluğu	190
aaa)	Bir Yıllık Başvuru Süresi	191
bbb)	Ön Kararda Beş Yıllık Süre	192
bb)	Ön Karar Alındıktan Sonra Dava Açma Süresi	193
b)	Ön Karar Alınması Gerekmeyen Durumlar	193
D)	İDARİ SÖZLEŞMELERDEN DOĞAN DAVALARDA DAVA AÇMA SÜRESİ	194
1-	İdari İşlemlerle İlgili Ancak Sözleşmeden Ayrılabilen İşlemler	194
2-	İdari Sözleşmelerden Doğan Haklar	194
E)	GÖREVSİZ YARGI YERİNE BAŞVURMA HALİNDE DAVA AÇMA SÜRESİ	195
III-	DAVA AÇMA SÜRESİNE İLİŞKİN GENEL ESASLAR	196
1-	Sürenin İşlemeye Başlaması	196
2-	Sürenin Tatile Rastlaması	196
3-	Sürenin Bitiminin Adli Tatile Rastlaması	197

SEKİZİNCİ BÖLÜM

OLAYLAR (MADDİ OLAY)

I-	GENEL OLARAK	199
II-	İPTAL DAVALARINDA OLAYLAR BÖLÜMÜ	199
III-	TAM YARGI DAVALARINDA OLAYLAR BÖLÜMÜ	201
A)	İDARİ İŞLEMDEN KAYNAKLANAN TAM YARGI DAVALARI	201
1-	İşlemin İptali İstemiyle Birlikte Açılan Tam Yargı Davası	201
2-	İşlemin İptaline (Davanın Reddine) Dair İdari Yargı Mercii Kararının Müteakip Açılan Tam Yargı Davası	202
B)	İDARİ EYLEMDEN KAYNAKLANAN TAM YARGI DAVASI	203
IV-	VERGİ DAVALARINDA OLAYLAR BÖLÜMÜ	204

DOKUZUNCU BÖLÜM
HUKUKİ SEBEPLER

I- GENEL OLARAK.....	205
II- İPTAL DAVALARI.....	205
A) İDARİ İŞLEMİN UNSURLARI (İPTAL DAVALARINDA HUKUKA AYKIRILIK NEDENLERİ).....	206
1- Yetki Unsuru.....	206
a) Yetki Unsuru Yönünden Hukuka Aykırılık Halleri	207
aa) Görev Gaspı.....	207
bb) Yetki Gaspı	207
cc) Yetki Aşımı	207
2- Şekil Unsuru	208
3- Sebep Unsuru	209
a) İdari İşlemin Sebebinin Mevzuatta Açıkça Gösterilmesi	210
b) İdari İşlemin Sebebi Mevzuatta Açıkça Gösterilmemekle Birlikte Bunun Bir Nedene Dayanması Gerektiğinin Belirlenmesi	210
c) İdari İşlemin Sebebinin Mevzuatta Hiç Gösterilmemesi	210
4- Konu Unsuru.....	211
5- Amaç Unsuru	211
III- TAM YARGI DAVALARI.....	212
A) GENEL OLARAK.....	212
B) İDARE HUKUKUNDA SORUMLULUK.....	212
1- İdari Sorumluluğun Gelişimi.....	212
2- İdari Sorumluluğun Şartları	215
a) Bir Zararın Varlığı	215
b) Zarara Yol Açan Eylemin İdareye Yüklenebilir Nitelikte Bulunması.....	216
c) Zarar ile Eylem Arasında İlliyet Bağının Bulunması	216
C) TAM YARGI DAVALARINDA SORUMLULUK SEBEPLERİ.....	217
1- Genel Olarak.....	217
2- Hizmet Kusuru.....	218
a) Tarifi	218
b) Özellikleri	218
aa) Hizmet Kusuru Bağımsızdır	219
bb) Hizmet Kusuru Asli Sorumluluk Sebebidir	219
cc) Hizmet Kusuru Anonimdir.....	219

dd) Hizmet Kusuru Geneldir.....	219
ee) Hizmet Kusuru Esnektir	219
c) Hizmet Kusuru Sayılan Haller	219
aa) Hizmetin Kötü İşlemesi	220
bb) Hizmetin Geç İşlemesi	221
cc) Hizmetin Hiç İşlememesi	222
3- Kusursuz Sorumluluk	223
a) Genel olarak	223
b) Dayandığı İlkeler	224
aa) Tehlike veya Risk İlkesi	224
bb) Kamu Külfetleri Karşısında Eşitlik veya Hakkaniyet- Nesafet İlkesi.....	225
D) TAM YARGI DAVALARINDA İDARENİN SORUMLULUĞUNU ORTADAN KALDIRAN VEYA AZALTAN NEDENLER	226

ONUNCU BÖLÜM

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİ (NEDENLERİ)

I- GENEL OLARAK	227
II- TANIMI VE ANLAMI	228
III- ŞARTLARI.....	230
A) ŞEKLE İLİŞKİN ŞARTLAR.....	230
1- Açılmış Bir İptal Davası Bulunması	230
2- Yürütmenin Durdurulması İsteminde Bulunmuş Olması	230
3- İdari Yargı Yerinin Belirleyeceği Teminatın Yatırılmış Olması	231
4- Yürütmenin Durdurulması Kararı Verilen Dosyaların Öncelikle İncelenmesi	231
5- Yürütmenin Durdurulması Harcının Yatırılmış Olması.....	231
B) ESASA İLİŞKİN ŞARTLAR	231
1- Telafisi Güç veya İmkânsız Zarar Kavramı	232
2- Hukuka Aykırılık Kavramı	233
IV- YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİNDE USUL	234
A) İSTEM ŞEKLİ	234
B) İSTEM SÜRESİ.....	234
V- YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMLİ DİLEKÇELER ÜZERİNE İDARİ YARGI YERLERİNCE VERİLEBİLECEK KARARLAR	235
1- Ret Kararı	235
2- Yürütmenin Durdurulması İsteminin Davalının Savunması Alındıktan Sonra veya Bilirkişi İncelemesi Yaptırılmasını Müteakip Görüşülmesine İlişkin Karar	235
3- İdarenin Savunması veya Bilirkişi İncelemesini Müteakip Yeniden Değerlendirilmek Üzere Kabul Kararı	236

4- Kabul Kararı	237
VI- YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARLARINDA TEMİNAT İSTENMESİ	237
VII- YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMLERİ HAKKINDA VERİLEN KARARLARA İTİRAZ	238
VIII- VERGİ DAVALARINDA YÜRÜTMENİN DURDURULMASI	239
A) GENEL KURAL	239
B) İSTİSNALARI	240

ON BİRİNCİ BÖLÜM

DELİLLER

I- DAVA DİLEKÇESİNDE DELİLLERİN GÖSTERİLMESİ ZORUNLULUĞU	241
II- HUKUK USULÜ MUHAKEMELERİ KANUNUNDA DÜZENLENEN BAZI MÜESSESELERDEN YARARLANMA	242
A) BİLİRKİŞİ	242
B) KEŞİF	245
C) DELİLLERİN TESPİTİ	246

ON İKİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE İSTEM

I- GENEL OLARAK	249
II- SONUÇ VE İSTEM BÖLÜMÜNDE YER ALACAK HUSUSLAR	249
A) DAVANIN KONUSU	249
1- İptal Davalarında	249
2- Tam Yargı Davalarında	250
B) YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMİ	250
C) DURUŞMA İSTEMİ	250
1- Genel Olarak Duruşma Kavramı	250
2- İptal Davalarında Duruşma İstemi	251
3- Tam Yargı Davalarında Duruşma İstemi	251
4- Vergi Davalarında Duruşma İstemi	251
5- Duruşma İsteminin Yapılma Şekli	251
D) YARGILAMA GİDERLERİ	252
III- SONUÇ VE İSTEM BÖLÜMÜNE İLİŞKİN ÖRNEKLER	252
A) İPTAL DAVALARI	252
B) TAM YARGI DAVALARI	253
C) VERGİ DAVALARI	253

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TARİH VE İMZA.....	255
---------------------------	------------

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DAVA DİLEKÇELERİNİN VERİLEBİLECEĞİ YERLER

I- GENEL OLARAK	257
II- İHTİMALLERE GÖRE DAVA DİLEKÇESİNİN VERİLECEĞİ YERLER.....	258
A) DAVANIN DOĞRUDAN GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEMEDE AÇILMASI	258
B) DAVANIN GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEMENİN BULUNDUĞU MAHAL DIŞINDAKİ BAŞKA BİR YERDEN AÇILMASI	259
1- Davacının Bulunduğu Yerde İdare ve Vergi Mahkemesi Olması	259
2- Davacının Bulunduğu Yerde İdare veya Vergi Mahkemesi Olmaması	260
3- Davacının Yurt Dışında Bulunması.....	261
4- Davacının Türk Silahlı Kuvvetleri Personeli Olması	262

DİLEKÇE ÖRNEKLERİ**DANIŞTAY'DA GÖRÜLECEK DAVALARA İLİŞKİN
DİLEKÇE ÖRNEKLERİ****DANIŞTAY TARAFINDAN İLK DERECE MAHKEMESİ OLARAK BAKILAN
İPTAL DAVALARINA İLİŞKİN DİLEKÇE ÖRNEKLERİ**

1- CUMHURBAŞKANI KARARI	269
a) Kamu Hissesi Satışı.....	271
b) Türk Vatandaşlığını Kaybettirme	274
2- BAKANLIKLAR İLE KAMU KURULUŞLARI VEYA KAMU KURUMU NİTELİĞİNDEKİ MESLEK KURULUŞLARINCA ÇIKARILAN VE ÜLKE ÇAPINDA UYGULANACAK DÜZENLEYİCİ İŞLEMLER.....	277
a) Genelge	279
b) Yönetmelik.....	282
3- TÜRK PETROL KANUNUNDAN DOĞAN İŞLEMLER.....	302
4- 4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN UYARINCA VERİLEN KARARA İTİRAZ DİLEKÇESİ	307

DANIŞTAY'DA KULLANILABİLECEK USULE İLİŞKİN DİLEKÇE ÖRNEKLERİ

1- BELGE SUNMA DİLEKÇESİ	313
2- CEVAP DİLEKÇESİ	317
3- CEVABA CEVAP DİLEKÇESİ	321
4- FERAGAT DİLEKÇESİ	325
5- KABUL DİLEKÇESİ	329
6- KANUN YARARINA BOZMA İSTEMLİ DİLEKÇE	332
7- MÜDAHALE DİLEKÇESİ	336
8- SAVUNMA DİLEKÇESİ	341
9- TAVZİH DİLEKÇESİ	345
10- TEMYİZ DİLEKÇESİ	349
11- TEMYİZE CEVAP DİLEKÇESİ	361
12- YANLIŞLIĞIN DÜZELTİLMESİ İSTEMİNE İLİŞKİN DİLEKÇE	365
13- YARGILAMANIN YENİLENMESİ İSTEMİNE İLİŞKİN DİLEKÇE	368

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ'NDE GÖRÜLECEK DAVALARA İLİŞKİN DİLEKÇE ÖRNEKLERİ

1- FERAGAT DİLEKÇESİ	377
2- İSTİNAF DİLEKÇESİ	380
İSTİNAF KANUN YOLU	381
a) Genel Olarak	381
b) İstinaf Kanun Yoluna Gidilebilecek Kararlar	382
c) Süresi	382
d) Bölge İdare Mahkemesince Verilebilecek Kararlar	382
e) Bölge İdare Mahkemesi Kararlarına Karşı Gidilebilecek Kanun Yolu-Temyiz	383
a) İlk ve Orta Öğretim Öğrencilerinin Sınıf Geçmelerine ve Notlarının Tespitine İlişkin İşlemler	385
b) Kamu Görevlileri Hakkında Tesis Edilen Bazı İşlemler	388
aa) Lojmanlar Hakkında Tesis Edilen İşlemler	388
bb) İzinler Hakkında Tesis Edilen İşlemler	391
c) 3091 Sayılı Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanundan Doğan İşlemler	394
d) Tazminat Davaları	397
3- İSTİNAFA CEVAP DİLEKÇESİ	400

4- TAVZİH (AÇIKLAMA) DİLEKÇESİ	405
5- YANLIŞLIĞIN DÜZELTİLMESİ İSTEMİNE İLİŞKİN DİLEKÇE	409
6- YARGILAMANIN YENİLENMESİ İSTEMİNE İLİŞKİN DİLEKÇE	413
7- YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARINA İTİRAZ DİLEKÇESİ	420
a) Davacı Tarafından Verilen İtiraz Dilekçesi	424
b) Davalı İdare Tarafından Verilen İtiraz Dilekçesi.....	427
8- 4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN UYARINCA VERİLEN KARARA İTİRAZ DİLEKÇESİ	430
İDARE MAHKEMELERİNDE GÖRÜLECEK DAVALARA İLİŞKİN DİLEKÇE ÖRNEKLERİ	435
İDARE MAHKEMELERİNDE AÇILACAK İPTAL DAVALARINA İLİŞKİN DİLEKÇE ÖRNEKLERİ	437
1- AFET (DEPREM VB.)İŞLERİ	439
İDARİ İŞLEMLERE İLİŞKİN DAVALAR	442
a) Hak Sahibi Kabul Edilmeme.....	442
b) Hasar Tespiti	445
TAZMİNAT DAVALARI.....	448
a) Zararların Tazmini İstemli Dava Dilekçesi	452
2- ASKERLİK VE ASKER KİŞİLER (TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ MENSUPLARI) İLE İLGİLİ UYUŞMAZLIKLAR	461
a) Açığa Alma İşlemleri	463
b) Askeri Öğrenci İşlemleri	466
c) Askerlik İşlemleri.....	469
aa) Askerlik Hizmetinin Tespiti (Terhis Belgesi Verilmemesi)	469
bb) Askerlik Hizmetinin Tecil Edilmemesi	472
d) Ayırma İşlemleri	475
aa) Sicil Yoluyla Ayırma	475
bb) Sözleşme Feshi.....	478
e) Kıdem Verilmesine Dair İşlemler	481
aa) Doktora Kıdemi Verilmemesi	481
bb) Üstün Başarı Kıdemi Verilmemesi.....	484
f) Madalya İşlemleri	489
EK: Nüfus aile tablosu.....	490
g) Nakdi Tazminat İşlemleri.....	491
h) Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) İşlemleri	494

aa) Emeklilik Yardımı	494
bb) Maluliyet Yardımı	497
i) Sınıf Değişikliği İşlemleri	500
j) Sicil İşlemleri	503
3- ATEŞLİ SİLAHLAR VE BIÇAKLAR İLE İLGİLİ UYUŞMAZLIKLAR.....	506
a) Silah Tamir Yeri Açma Ruhsatının İptali İşlemi	508
b) Silah Bulundurma Ruhsatı Verilmemesi İşlemi.....	511
4- AVUKATLIK İŞLERİ	514
5- AYLIK VE AYLIĞA İLİŞKİN İŞLEMLER	519
6- BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURULU KARARLARI	524
7- BASIN İŞLERİ.....	529
8- BEDEN TERBİYESİ VE SPOR İŞLERİ	534
9- BELEDİYE İŞLEMLERİ	539
a) İmar Planı Değişikliği.....	541
b) Özel Halk Otobüsü Çalışma Ruhsatının İptali	543
10- ÇEVRE İLE İLGİLİ İŞLEMLER	546
11- DEVLET MEMURLARI İLE İLGİLİ İŞLEMLER	551
a) Aday Memur İşlemleri.....	551
aa) Aday Memurluk Süresi.....	551
bb) Adaylık Süresi İçerisinde Atama.....	555
cc) Adaylık Devresi İçinde Göreve Son Verme.....	559
b) Atama İşlemi	563
c) Çalışma Saatlerine ve İzinlere İlişkin İşlemler	567
d) Disiplin İşlemleri.....	571
aa) Aylıktan Kesme Disiplin Cezası Verilmesi	573
bb) Kademe İlerlemesinin Durdurulması Disiplin Cezası Verilmesi	576
cc) Devlet Memurluğundan Çıkarma Disiplin Cezası Verilmesi	579
e) Görevden Çekilmiş Sayılma İşlemi	582
f) Göreve Son Verme İşlemi	587
g) İlerleme ve Yükselme İşlemleri	592
h) İntibak İşlemi.....	596
12- ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU KARARLARI	600
Akaryakıt Dağıtıcısı Lisansı Verilmemesi	602
13- ESKİ ESERLERE İLİŞKİN İŞLEMLER	605
14- İHALE İŞLERİ	610
a) İhalelere Katılmaktan Geçici Yasaklanma İşlemi	613
b) İhalenin İptali İşlemi	616

15- İMAR İŞLERİ	625
a) Bireysel Spor Alanı Belirlenmesi	627
b) İmar Düzenlemesi Sonucu Tahsis Edilen Yeni Parselin Eşdeğer Parsel Olmaması	630
c) İnşaat Ruhsatı İptali	633
16- KAMULAŞTIRMA İŞLERİ	636
a) Kamulaştırma İşleminin İptali İstemi	638
b) Kısmi Kamulaştırma İşlemi	641
17- KAMU KONUTLARINA İLİŞKİN İŞLEMLER	643
a) Bakım Onarım Gideri Talebi	645
b) Konut Tahsisi - Görev Tahsisli Konut Tahsis Edilmemesi	647
c) Konuttan Çıkarılma Kararı	649
18- KAMU KURUMU NİTELİĞİNDEKİ MESLEK KURULUŞLARI İŞLEMLERİ	651
19- KARA ULAŞIMI VE TRAFİK İŞLEMLERİ	656
20- KIYI KANUNUNDAN DOĞAN İŞLEMLER	660
21- MADEN İŞLERİ	665
22- ÖĞRENCİ İŞLERİ	670
a) Denklik İşlemi (Ortaöğretim)	672
b) Diploma İptali (Yükseköğretim).....	675
c) Disiplin İşlemleri (Yükseköğretim)	677
d) Sınav Sonucu Başarısız Sayılma İşlemi (Ortaöğretim – Yükseköğretim)	680
23- REKABET KURULU KARARLARI	682
24- SEÇİM İŞLERİ	687
25- TAŞINMAZ MAL ZİLYETLİĞİNE YAPILAN TECAVÜZLERİN ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUNUNDAN DOĞAN İŞLEMLER	692
26- TURİZM İLE İLGİLİ İŞLEMLER	696
27- TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ İLE İLGİLİ İŞLEMLER	701
28- ÜNİVERSİTE MENSUPLARINA İLİŞKİN İŞLEMLER	706
a) Araştırma Görevlisi Kadrosuna Atandırılmama	708
b) Doçentlik Sınavında Başarısız Sayılma	710
c) Profesörlüğe Atama	714
İDARE MAHKEMELERİNDE AÇILACAK TAM YARGI (TAZMİNAT) DAVALARINA İLİŞKİN DAVA DİLEKÇESİ ÖRNEKLERİ	
A- İDARİ EYLEMDEN DOĞAN ZARARLAR	721
1- Mala Verilen Zarar	725

a)	Yol Yapım Çalışması Sırasında Oluşan Zarar	725
b)	Elektrik Hatlarındaki Bakım Eksikliği Nedeniyle Oluşan Zarar	728
c)	Terör Eylemi Sonucu Uğranılan Zarar	731
d)	Deprem Nedeniyle Uğranılan Zarar	734
2-	Ölüm İle Neticelenen Eylem	742
3-	Yaralanma İle Neticelenen Eylem.....	746
4-	İdari Müracaat Dilekçe Örneği.....	749
B-	İDARİ İŞLEMDEN DOĞAN ZARARLAR	750
1-	İşlemin İptali İstenmeksizin Açılan Tam Yargı Davası	753
2-	Mahkeme Kararını Müteakip Açılan Tam Yargı Davası	756
3-	İptal ve Tazminat İstemlerini İçeren Dava Dilekçesi	759
C-	ISLAH (DAVA DİLEKÇESİNDE BELİRTİLEN TAZMİNAT MİKTARININ ARTIRILMASI) DİLEKÇESİ	762

VERGİ MAHKEMELERİNDE GÖRÜLECEK DAVALARA İLİŞKİN DİLEKÇE ÖRNEKLERİ

1-	BELEDİYE GELİRLERİ	769
a)	Maden İşletme Payı.....	771
b)	Toplu Taşıma Karşılığı Aylık Ücret Alınması	773
1-	DAMGA VERGİSİ	776
a)	Nispi damga vergisi ve ağır kusur cezası	788
3-	EMLAK VERGİSİ	791
4-	GELİR VERGİSİ	796
5-	GÜMRÜK İŞLEMLERİ	800
a)	Eksik Beyanda Bulunmak	802
b)	Gümrük Sahasından İzinsiz Mal Çıkarma	805
6-	HACİZ İŞLEMİ	815
7-	HARÇLARA İLİŞKİN UYUŞMAZLIKLAR	819

İDARE VE VERGİ MAHKEMELERİNDE KULLANILABİLECEK USULE İLİŞKİN DİLEKÇE ÖRNEKLERİ

1-	BELGE SUNMA DİLEKÇESİ	825
a)	Davacı Tarafından Sonradan Belge Sunulması	827
b)	Davalı İdare Tarafından Sonradan Belge Sunulması.....	829
2-	CEVAP DİLEKÇESİ	831
3-	CEVABA CEVAP DİLEKÇESİ	836
4-	FERAGAT DİLEKÇESİ	840
5-	GÖREV İTİRAZI DİLEKÇESİ.....	844

6- KABUL DİLEKÇESİ.....	848
7- MÜDAHALE DİLEKÇESİ.....	851
8- SAVUNMA DİLEKÇESİ.....	856
9- TAVZİH DİLEKÇESİ.....	861
10- YANLIŞLIKLARIN DÜZELTİLMESİ İSTEMİNE İLİŞKİN DİLEKÇE.....	865
11- YARGILAMANIN YENİLENMESİ İSTEMİNE İLİŞKİN DİLEKÇE.....	869
12- YETKİ İTİRAZI DİLEKÇESİ.....	876

İDARİ YARGIDA YARGILAMA SIRASINDA KULLANILABİLECEK DAVA DİLEKÇELERİ İLE DİĞER DİLEKÇELERE İLİŞKİN MATBU ÖRNEKLER

I- İPTAL DAVASI MATBU DİLEKÇE ÖRNEĞİ.....	883
II- TAM YARGI DAVASI MATBU DAVA DİLEKÇESİ ÖRNEĞİ.....	886
III- BELGE SUNMA DİLEKÇESİ.....	889
a) Davacı Tarafından Sonradan Belge Sunulması.....	889
b) Davalı İdarece Sonradan Belge Sunulması.....	891
IV- CEVAP DİLEKÇESİ.....	893
V- CEVABA CEVAP DİLEKÇESİ.....	895
VI- DELİL TESPİTİ İSTEMİNE İLİŞKİN DİLEKÇE.....	897
a) Dava Açıldıktan Sonra Delil Tespiti İstemi.....	897
b) Dava Açılırken Delil Tespiti İstemi.....	899
VII- FERAGAT DİLEKÇESİ.....	900
VIII- GÖREV İTİRAZINA İLİŞKİN DİLEKÇE.....	902
IX- İSTİNAF DİLEKÇESİ.....	904
a) Davacının Vereceği İstinaf Dilekçesi.....	904
b) Davalı İdarenin Vereceği İstinaf Dilekçesi.....	906
c) İstinafa Cevap Dilekçesi (Hem Davacı Hem de Davalı İçin).....	908
X- KABUL DİLEKÇESİ.....	910
XI- KARAR DÜZELTME İSTEMİ.....	912
a) Karar Düzeltme İstemli Dilekçe.....	912
aa) Bölge İdare Mahkemesi Kararının Düzeltilmesi İstemi.....	912
bb) Danıştay Kararının Düzeltilmesi İstemi.....	915
b) Kararın Düzeltilmesi İstemine Cevap Dilekçesi.....	917
aa) Bölge İdare Mahkemesi Kararının Düzeltilmesi İstemine Karşı Verilecek Cevap Dilekçesi.....	917
bb) Danıştay Kararının Düzeltilmesi İstemine Karşı Verilecek Cevap Dilekçesi.....	919

XII- MÜDAHALE İSTEMİNE İLİŞKİN DİLEKÇE.....	921
XIII- SAVUNMA DİLEKÇESİ	923
XIV- TAVZİH (AÇIKLAMA) DİLEKÇESİ.....	925
XV- TEMYİZ DİLEKÇESİ	927
a) Davacının Vereceği Temyiz Dilekçesi	927
b) Davalı İdarenin Vereceği Temyiz Dilekçesi	929
c) Temyize Cevap Dilekçesi (Hem Davacı Hem de Davalı İçin).....	931
XVI- YANLIŞLIĞIN DÜZELTİLMESİ DİLEKÇESİ	933
XVII- YARGILAMANIN YENİLENMESİ İSTEMLİ DİLEKÇE	935
XVIII- YETKİ İTİRAZINA İLİŞKİN DİLEKÇE	937
XIX- YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEMLİ DİLEKÇELER.....	938
a) Dava Devam Ederken Yürütmenin Durdurulması İsteminde Bulunulmasına İlişkin Dilekçe	938
b) Yürütmenin Durdurulması Kararının Aynı Mahkemeden Kaldırılması İstemli Dilekçe.....	940
c) Yürütmenin Durdurulması veya Reddi Kararına İtiraz Dilekçesi	942
KAYNAKÇA	969